

تأثیر فناوری اطلاعات و توریسم در اقتصاد شهری بر صنعت گردشگری (مطالعه‌ی موردی مشکین شهر)

هدایت حسین زاده^۱

مهدی هوشمند^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۵/۰۳ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۵/۱۳

چکیده

هدف از تحقیق بررسی و مطالعه اقتصاد شهری و تأثیر پل معلق مشکین شهر بر صنعت گردشگری کشور می‌باشد. درآمد کم در روستاها که منشأ تولید کشاورزی در کشور می‌توانند باشند باعث مهاجرت روستائیان به شهرها می‌شوند و شهرنشینی کاذبی در جهت توسعه شهرنشینی که در بعضی موارد موجب رشد طولی حاشیه و موجب حاشیه‌نشینی در شهرها می‌شوند را با خود به ارمغان آورده است و در شهرها شغل‌های کاذبی به دلیل ازدحام بی‌رویه جمعیت به دلیل بیکاری در مناطق محروم، شهرنشینی را با مخاطراتی همراه ساخته است و با افزایش جمعیت، کارخانه‌ها نیز آلودگی را در کلان‌شهرها با خود یدک می‌کشند و گاهی فناوری روز و متدهای جدیدی در شیوه زندگی شهرنشینی می‌تواند این مخاطرات را به حداقل برساند. نمونه خوبی که می‌توان برای ادعای فوق ذکر کرد شیوه زندگی و تغییر زندگی در مشکین شهر می‌باشد که ابتدا در این شهر به شیوه سنتی و مردم کاملاً به صورت عادی و با درآمد کم امرار معاش می‌کردند که تحول‌های توریستی در این شهر باعث شد که اقتصاد شهر نیز رونق بگیرد. اول اصلاح ساختار زیربنایی مثل ایجاد اتوبان‌ها جهت تسهیل در امور رانندگی و آرامش خاطر در جابه‌جایی مردم که حمل‌ونقل امن گردید و بعد ایجاد پل معلق که بزرگترین پل معلق خاورمیانه می‌باشد در جهت گردشگری و جذب مسافران از شهرهای اطراف خصوصاً در تابستان و روانه شدن مردم به این شهر و حتی وجود آبهای گرم این شهر رونق دیگری را به این شهر نیمه جان داد. تزریق تدریجی پول ولی هدفمند چهره این شهر را به یک شهر کاملاً توریستی تبدیل کرد حال در ادامه تأثیر ورود توریست را بر این شهر بررسی خواهیم کرد.

واژگان کلیدی

اقتصاد شهری، توریسم، ماتریس SWOT

۱. استادیار گروه اقتصاد، دانشگاه پیام نور تبریز، تبریز، ایران Email: hedhus@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد، دانشگاه پیام نور تبریز، تبریز، ایران Email: 52mehdih@gmail.com

مقدمه

شهرها تنوع بسیار زیادی از کالاها و خدمات را برای مصرف کنندگان فراهم می‌آورند. از دیدگاه علمی بهای زمین و نیروی کار در شهرها بالاتر است و شهرها منشأ بسیاری از مشکلات از جمله تراکم آلودگی، جرم، جنایت و فقر می‌باشند. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر اُ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری)

احساسات درهم آمیخته ما در باره شهرها دو پرسش مهم را مطرح می‌کند، یکی اینکه چرا مردم با وجود تمام مشکلات در شهرهای بزرگ می‌مانند؟ مردم به این دلیل در شهرهای بزرگ اقامت دارند و کار می‌کنند که هزینه‌های آشکار زندگی در شهرهای بزرگ مثل (بهای زمین - بهای نیروی کار - هزینه بالای آلودگی در شهرها و جرم و جنایت و...) بالاست و دومین سوال اینست که آیا سیاست‌هایی که به مصاف مشکلات ذکر شده فوق می‌روند موجب رشد شهرهای بزرگ می‌شوند یا افول آن‌ها؟ (مجلات روز مباحث اقتصاد شهری)

احتمالاً سیاست‌هایی که به حل این مشکلات می‌پردازند افزایش زندگی و نشاط در شهرها و رشد آنها را به دنبال دارد که در این موضوع ما باید اول به تعریف اقتصادی شهری پردازیم.

همچنین اقتصاد خانوارها و بنگاه‌های اقتصادی و همچنین روابط بین هزینه‌ها و درآمدهای شهری و شرایطی که در شهرها لازم است بوجود آیند تا خانوارها سطح درآمدی بالا داشته باشند تا بتوانند زندگی راحت‌تری داشته باشند.

حمل و نقل یکی دیگر از نقاط ضعف یا قوت شهرهاست که پراکندگی مساوی حمل و نقل اصلاً با توجه به کلان شهرها و شهرهای کوچک درست توزیع نشده و در دسترس عموم قرار نگرفته‌اند. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر اُ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری)

همچنین آلودگی هوا در کلان شهرها که کارخانه‌ها با توجه به هزینه‌های بالا و تولید آبی می‌توانند تولید خود را به فروش برسانند یا کارخانه هم از هزینه‌های بالای تولید گلایه‌مند هستند؟ (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر اُ، سولیوان)

یکی از مهم‌ترین مسائل مصرف تولید کنندگان است که آیا عموم جامعه می‌توانند تولیدات تولید کنندگان را خریداری و یا مصرف نمایند و یا تبدیل به کالای دیگری نمایند. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر اُ، سولیوان)

در کلان شهرها جرم و جنایت شهری چگونه است؟ آیا امنیت افراد بدرستی و مساوی برقرار است یا خانواده‌ها و افراد جامعه مورد تهدید واقع می‌شوند توسط افرادی که اصلاً نه مکانی برای زندگی و نه کسب و کاری جهت زندگی و گذران زندگی دارند اما اجباراً صرفاً برای ایجاد اشتغال و کار به کلان شهرها پناه آورده‌اند؟ تا بتوانند هزینه زندگی خود و امرار معاش خانواده‌شان را تامین نمایند. آیا شاخص‌ها و دلایل شهرنشینی فزاینده‌ای و اینکه چرا مردم از روستاها به شهرها مهاجرت می‌کنند معلوم شده است که نقش کشاورزی در جامعه چیست؟

آیا حمایت دولتمردان از کشاورزی حتی در کشورهای آمریکایی و اروپایی هم کشاورزی از یکی از ساختارهای کسب و کار اقتصادی به شمار می‌رود و حتی دولت‌ها بعضی مواقع جهت موازنه درآمد و هزینه‌های اقتصادی مردم و اینکه

مردم در سال بعد انگیزه کافی برای کشت کشاورزی مثل گندم را داشته باشند حتی اگر دولت امسال هم نیازی به گندم نداشته باشد چون تولیدکننده متضرر نشود و انگیزه کافی جهت کشت گندم در سال بعد را داشته باشد، گندم را از مردم خریداری کرده و حتی به دریاها می‌ریزند تا کشاورزان انگیزه خود را از دست ندهند. آیا چنین نگاه دوراندیشانه‌ای مردم را امیدوار به اقتصادشان نمی‌کند؟ آیا دولت در سال بعد اگر نیازی به گندم داشته باشد تولیدکنندگان در جهت حمایت از دولت به تولیداتشان ادامه نمی‌دهند؟

حال تلاش ما این است که این همه افزایش جمعیت در شهرها را چگونه می‌شود مدیریت کرد؟ و ما برای پاسخ دادن به سوالات ابتدا باید اقتصاد و مدیریت شهری همراه با تکنولوژی و فناوری روز کنترل کرد. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر اُ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری) (معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی ۱۳۸۵، سازمان برنامه و بودجه)

اقتصاد شهری چیست؟ (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر اُ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری)

اقتصاد شهری مطالعه‌ی انتخاب‌های مکانی، بنگاه‌ها و خانوارهاست. شاخه‌های دیگر اقتصاد جنبه‌های مکانی و تصمیم‌گیری را نادیده انگاشته و فرض راحت و غیرواقع‌بینانه‌ای را بکار می‌برند که بر طبق آن تمام تولید و مصرف در یک نقطه از مکان انجام می‌شود.

در اقتصاد شهری یک سرپرست خانوار انتخاب می‌کند که کجا کار کند و کجا زندگی کند. به همین منوال یک بنگاه به انتخاب محل احداث کارخانه، اداره یا فروشگاهش می‌پردازد. به راستی دلایل فزاینده شهرنشینی چیست؟ یکی از دلایل مهم شهرنشینی و تحریک مردم به شهرنشینی ایجاد کار برای خود و خانوار و ایجاد درآمد جهت امرار معاش طبقات متوسط و فقیر جامعه و موازنه با طبقات ثروتمند و مرفه جامعه می‌باشد. در سالهای اخیر جمعیت ساکن در شهرهای جهان از حدود ۹ درصد به حدود ۴۶ درصد افزایش یافته است؛ و در بعضی کشورهای صنعتی در شهرها از ۶ درصد به حدود ۷۵ درصد افزایش یافته است. افزایش شهرنشینی تغییرات اساسی در فناوری تولید، حمل و نقل ارتباطات را باعث شده است. به این دلیل این تغییرات مزایا و منافع ظریفی در شهرنشینی بوجود آورده است. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر اُ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری)

ارتباطات مکانی شهرها از فاکتورهای بسیار زیادی مانند تغییرات فناوری، درآمد فزاینده، خط و مشی دولت تأثیر می‌پذیرد. بسیاری از آینده‌نگران پیش‌بینی کرده‌اند که نوآوری‌ها در حوزه ارتباطات از راه دور (مانند اینترنت و تلفن همراه) سبب خواهند شد شهرها کوچکتر و یا حتی تقریباً ناپدید خواهند شد. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر اُ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری)

نقش شهرها در اقتصاد

شهر چیست؟

برای یک اقتصاددان شهری ناحیه‌ای جغرافیایی به عنوان شهر شناخته می‌شود که در برگیرنده تعداد زیادی از مردم در یک ناحیه ای نسبتاً کوچک می‌باشد؛ به عبارت دیگر یک ناحیه شهری ناحیه‌ای با تراکم نسبتاً بالایی از جمعیت است. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر آ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری).

اقتصادانان یک ناحیه شهری را برحسب تراکم جمعیتی تعریف می‌کنند به این دلیل که یک اقتصاد شهری بر تماس مداوم بین فعالیت‌های اقتصادی مختلف پایه‌گذاری می‌شود. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر آ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری)

نقش شهر در یک اقتصاد مبتنی بر بازار چیست؟

ابداع و نوآوری شهرها

شهرها تفکر خلاق و نوآوری را تسهیل می‌کند یکی از نهادهای لازم برای خلاقیت ارتباطات شخصی بین مردمی است که دارای علایق و ایده‌های مشترک می‌باشد. ارتباطات چهره به چهره موثرترین ابزار انتقال ایده‌های ظریفی است که توسعه محصولات جدید و فرایندهای تولید می‌انجامد. امروزه ایالت متحده دیگر سرزمین نوآوران مخترعان، کارآفرینان ریسک‌پذیر، سرمایه داران بازیا شرکت‌ها با منابع غنی نمی‌باشد بلکه نوآوری منابع خود را در ساختار اجتماعی مکان وسیع‌تری دارا می‌باشد و آن چشم‌اندازی است از نهادهای یکپارچه و همیارانه اجتماعی و اقتصادی که در زیربنای تکنولوژیکی برای نوآوری به هم پیوند خورده‌اند. (مجلات روز اقتصاد شهری)

در بیشتر موارد نقل و انفعالات شخصی که باعث شکوفا شدن خلاقیت در شهرهای بزرگ می‌شوند از جنبه‌های غیررسمی برخوردار می‌باشد و در شرایط اجتماعی مانند تفریحات، مسابقات ورزشی و بازی‌های همگانی اتفاق می‌افتد. (معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی ۱۳۸۵، سازمان برنامه و بودجه)

یادگیری در شهرها

شهرها فرصت‌هایی را برای آموختن مهارت برای کارگران فراهم می‌آورند سرمایه انسانی به شکل دانش و مهارت کسب شده به وسیله‌ی نیروی کار به شکل تحصیل رسمی و تجربه کاری و تعاملات اجتماعی تعریف شده است. یکی از شیوه‌های افزایش سرمایه انسانی؛ شما یادگیری از راه تقلید و الگوگیری ماست چنانچه شخصی را در مورد مشاهده قرار دهید که وظیفه‌اش را بنحو احسن انجام می‌دهد می‌توانید آنچه را که از وی یاد گرفته‌اید در رابطه با وظیفه خود به کار ببرید.

شهرها امکان برخورد بیشتر بین کارگرانی که وظایف مشابهی انجام می‌دهند را فراهم آورده و تسهیل در یادگیری کارها می‌شود را به دنبال دارد این یادگیری می‌تواند به گونه‌ای موثر در کارآموزی شکل رسمی به خود گرفته و کارآموز را متبحر و کارآموده کند.

میانگین دستمزد در شهرها از میانگین دستمزد در خارج شهرها بیشتر است؛ که این خود منعکس کننده بهره‌وری بالاتر کارگران در شهرها می‌باشد با وجود این هنگامی که یک کارگر از ناحیه روستایی به شهرها مهاجرت می‌کند بلافاصله دستمزد او تا حد دستمزد بالای کارگر شهری افزایش نمی‌یابد و این امر به مرور زمان اتفاق می‌افتد.

این اظهارنظر با این عقیده منطبق می‌باشد که یک کارگری شهری در طول زمان آموزش می‌بیند و بهره‌وری و دستمزد او افزایش می‌یابد در مجموع هنگامی که یک کارگر شهرک را ترک می‌کند نرخ دستمزد او به سطح نرخ دستمزد کارگران روستایی کاهش پیدا نخواهد کرد. این بدان معناست که یادگیری در شهرهای بزرگ سبب افزایش دائمی در بهره‌وری می‌شود و از این مطلب می‌توان نتیجه گرفت که مزایای یادگیری در شهرها قابل انتقال می‌باشد. (مباحثی در اقتصاد شهری؛ نویسنده: دکتر آ، سولیوان. ترجمه: دکتر جعفر قادری و علی قادری)

شهرها کارگرانی را به خود جذب می‌کند که از توانایی فایده برای بیشتر از محیط یادگیری برخوردار باشند. فارغ التحصیلان جوان دانشگاهی به دو دلیل جذب شهرها می‌شوند:

۱) اول اینکه جوانی آنها این امکان را فراهم می‌کند تا هر نوع سرمایه‌گذاری انسانی بر روی آنها برای سالهای متمادی بوجود آورنده سود باشد و دوم اینکه آموخته‌های دانشگاهی قابلیت آنها را در یادگیری از محیط کامل افزایش می‌دهد.

مهارت جذب توریست در مشگین شهر

شهرها با تامین مکان تجمع مناسب امکان تجارت و بازرگانی را برای خریداران و فروشندگان آسان می‌کند. برای مثال: جهت روشن شدن مساله بنده از شهر خودم مشگین شهر مثالی می‌زنم اقتصاد این شهر قبلاً کاملاً بسته و وابسته به کارمندانی بود که در سیستم‌های دولتی مشغول به فعالیت بوده حقوق دریافت می‌کردند و یا وابسته به کارگرانی بودند که برای تامین امرار معاش خانواده خود مجبور به مهاجرت به شهرهای بزرگ یا پایتخت (تهران) بودند البته این مهاجرت‌ها مخاطراتی را هم برای کارگران زحمت‌کش داشت و بعضاً مشاهده می‌شد که در شهرهای بزرگ کارگران بنا به ایجاد سوانحی چون رانندگی و یا افتادن از بلندی بعضاً جان خود را از دست می‌دادند و عوض تامین معاش خط بطلانی و پایان دایمی را برای خانواده خود به ارمغان می‌آوردند که موجب فروپاشی خانواده‌ها می‌شد و یا به خاطر دلبستگی‌های خاص در شهرهای بزرگ عواطف روحی موجب طلاق خانواده دائمی می‌شدند که بعضاً هم بچه‌های طلاق صدمات جبران‌ناپذیری را بر جامعه وارد می‌سازند که قابل قبول نیست. البته تجار و کسبه هم خرید و فروش‌های محدودتری داشتند اما با توسعه صنعت گردشگری و جذب توریسم با ایجاد پل معلق در مشگین شهر اقتصاد این شهر شکل جدیدی را به خود گرفت که یکی از بزرگترین پل‌های معلق در خاورمیانه می‌باشد کم‌کم توجه مردمانی که به صنعت گردشگری علاقه داشتند به این شهر آمده و علاوه بر آشنایی با پل معلق در این شهر به عنوان تفریح از خورد و خوراک و نحوه پذیرایی این شهر هم استقبال زیادی داشتند علی‌الخصوص بخاطر پذیرایی سنتی و گرم مثل فطیر محلی مشگین و آش دوغ و ماست محلی که بسیار خوشمزه می‌باشند کم‌کم توجه گردشگران را به این شهر جذب کرد.

اما مردم و مسوولین محترم این شهر به پل معلق بسنده نکرده و زیپ‌لاین را نیز به این شهر آوردند که توجه قسمت وسیعی از گردشگران را نیز به خود جلب کرد.

البته فناوری الکترونیکی هم در پل معلق این شهر تأثیر بسزایی در تشویق گردشگران داشت و وای فای آنلاین که یکباره موفق به متصل شدن گردشگران به وای فای به صورت رایگان سؤال می‌شد که با پاسخ مثبت گردشگران اتصال سریع گردشگران به وای فای موجب رضایت‌مندی آنان می‌شود و از اینترنت رایگان در فضایی بسیار زیبا و دلچسب بهره‌مند می‌شوند.

گردشگران در این فضای زیبا می‌توانند از خود عکس سلفی بگیرند. ناگفته نماند که نیروگاه زمین گرمایی در مشگین شهر که در آینده برق این شهر توریستی را به تنهایی تامین خواهد کرد یکی دیگر از جاذبه‌های توریستی این شهر به شمار می‌رود.

همچنین وجود آب‌های گرم معدنی با مدرن‌ترین شیوه و مدرن‌ترین روشها با استخرهای استاندارد و مناسب همراه سونای خشک و سونای مرطوب و جکوزی بسیار مدرن یکی دیگر از نقاط قوت در جذب توریسم و استفاده آنها از این شهر توریستی به شمار می‌رود.

آب‌های گرم معدنی مثل قینرجه، دودو، موئیل-قینرجه-ینل سوئی و نگین دودو شابیل و وله‌زیر، ایلاندو و... که شاید بعضی‌ها به ذهن اینجانب نرسد. وجود مسافران در این شهر، هم به لحاظ گردشگری و هم به لحاظ اقتصادی خصوصاً در سه ماهه تابستان تأثیر بسزایی در درآمدزایی این شهر دارد و ناخواسته جوانان زیادی مشغول به کار می‌شوند هر چند می‌توان اینگونه شغل‌ها را فصلی فرض کرد ولی بالاخره تأثیر مثبتی در اقتصاد این شهر دارد؛ و مانع خروج جوانان و مهاجرت آنها به کلان شهرها می‌شود.

موج توسعه برنامه‌های مدیریت شهری در گرو تلاش و ممارست شهرها در جهت پیشرفت و رفاه منابع انسانی میسر می‌شود در این راستا جذب مشارکت‌های دولتی با بهره‌وری اقتصادی، حفظ شادی و عدالت اجتماعی، کاهش فقر و بهبود شرایط زیست محیطی لازم است. این اقدامات در سایه استفاده بهینه و توزیع عادلانه منابع امکان‌پذیر خواهد بود. (معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی ۱۳۸۸ - برنامه و بودجه)

هم چنین باید توجه داشت که بخش خصوصی، گروه‌های فشار و عامه مردم می‌توانند در بهبود مدیریت شهری سهم باشند و با استفاده از آنها می‌توان به بودجه لازم در جهت ارتقای وضعیت اقتصاد شهری دستیابی پیدا کرد. این عملکردها می‌توانند شهروندان محیط زیست شهری و ظرفیت‌کارایی و تولیدات شهر را تحت تأثیر قرار دهد.

تأثیر شهرداری‌ها در اقتصاد شهری

متأسفانه با وجود عمر ۱۰۰ ساله مدیریت شهری در ایران شهرداری‌ها در عرصه تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری امور محلی به جایگاه واقعی خود دست پیدا نکرده‌اند و هر بار که قانون شهرداری‌ها و شوراها در دستور تغییر دولت و مجلس قرار گرفته‌اند از اهداف اولیه فرابخشی بودن و همچنین اقتدار حکومت محلی کاسته می‌شود.

اقتصاد شبکه و شبکه شهری بی‌ارتباط با اقتصاد شهری نیست همین تغییرات فصلی راهها در اقتصاد شهری و سازوکارهای مربوط به آن تأثیر بسزایی داشته است به عنوان مثال، آزاد راه تهران- رشت از گذار از منجیل و رودبار و ورودی شهر بخاطر مسایل محلی این شبکه را تحت تأثیر قرار داده است اتوبان راه نسل سوم- با فاصله ۱۰ تا ۲۰ کیلومتر با شهرهای بین راهی مانند آزادراه‌های کشور (قزوین، زنجان، تهران و...) امروزه با پیشرفت فناوری و تکنولوژی شهرها شکل جدیدی به خود خواهند گرفت و شهرها از چهره سنتی خود به چهره مدرن تغییر خواهند یافت یکی از مسائلی که در شهرها در حال دگرگونی است وجود Snap به جای آژانس‌های مسافرتی داخل شهری است که به جای استفاده از مکانی برای ایجاد دفاتر آژانس که به جهت اجاره ملک موردنظر و هزینه‌های آب، برق، گاز و تلفن دفتر از طریق اینترنت Snap های آنلاین فعال بوده و آدرس را از مشتریان دریافت می‌دارد و با مشاهده پیام و آدرس مشتری شخص، راننده Snap به حرکت در می‌آید.

مدل‌های اقتصاد شهری

(۱) مدل‌های تحلیلی

(۲) مدل‌های سیاستی

(۱) **مدل‌های تحلیلی:** مدل‌های تحلیلی بیشتر برای یافتن چگونگی روابط اقتصادی در شهر و نحوه اثرگذاری این روابط بر شکل کالبدی شهر نظارت دارند در این مدل‌ها توان اقتصادی شهر ساخت اشتغال و چگونگی استقرار انسان‌ها و فعالیت‌ها در پهنه شهر تنها برای توضیح رفتارهای اقتصادی مردم بررسی می‌شود. این مدل‌ها چگونگی رشد و توسعه شهر را در گذشته تحلیل کرده و با پیش بینی چگونگی رشد شهر در آینده در برنامه‌ریزی شهری به طور عملی به کار می‌رود.

این مدل‌ها را می‌توان به دو گروه عمده تقسیم کرد:

(۱) مدل‌هایی که رشد شهر را با استفاده از اقتصاد کلان اندازه گیری می‌کنند مانند، روش برآورد تولید و درآمد شهر

(۲) مدل‌هایی که رشد شهر را با استفاده از نظریه‌های اقتصاد خود می‌سنجند مانند، مدل‌های اقتصادی کلاسیک

(۲) **مدل‌های سیاستی:** مدل‌های سیاستی با هدف تنظیم تصحیح یا تعدیل روابط اقتصادی در شهر و سنجش اثرات متقابل این روابط بر شکل‌گیری کالبدی شهر طراحی شده‌اند. این مدل‌ها محاسبات ریاضی پیچیده‌ای داشته و گاه به علت حجم زیاد نیاز به استفاده از کامپیوتر دارند.

این مدل‌ها به دو دسته تقسیم می‌شود:

الف) مدل‌هایی که بر در پایه شناخت فیزیک اجتماعی بنا شده اند و از قوانین ترمودینامیک حاکم بر ذرات بهره‌گیری می‌کنند.

ب) مدل‌های رفتاری که بر پایه نتایج مدل‌های تحلیلی و شناخت رفتار اقتصادی خانواده بنا شده است.

روش تجزیه و تحلیل SWOT:

یکی از مناسب‌ترین فنون برنامه‌ریزی و تجزیه و تحلیل استراتژیک ماتریس SWOT (تحلیل نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات) است که امروزه به عنوان ابزاری نوین برای تحلیل عملکردها و وضعیت شکاف، مورد استفاده طراحان و ارزیابان استراتژی قرار می‌گیرد. (رکن‌الدین افتخاری، ع مهدوی. د. ۱۳۸۵ - راهکارهای توسعه گردشگری با استفاده از مدل SWOT، مجله درس علوم انسانی، شماره ۴۵)

بنابراین در این مقاله از این روش استفاده شده است. قلمرو ماتریس SWOT وسیع و گسترده است و در واقع یک چهارچوب مفهومی برای تحلیل‌های سیستمی محسوب می‌شود که امکان بررسی عوامل و مقایسه تنگناها، تهدیدات به جنبه‌های آسیب‌زنده، فرصت‌ها تقاضاها و موقعیت‌های محیط بیرونی را همراه با نقاط قوت و ضعف استراتژی بوجود می‌آید.

البته ترکیب و تلفیق این عوامل با یکدیگر در واقع مبنای تدوین چهار نوع استراتژی به شرح ذیل است:

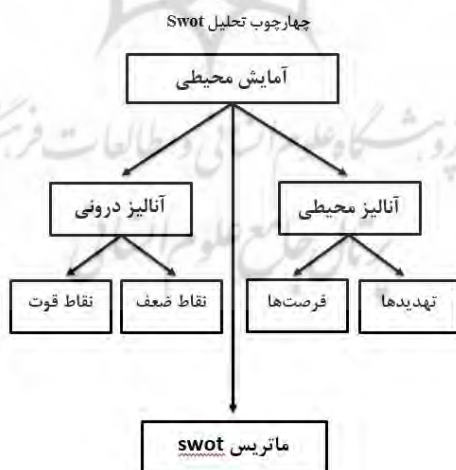
تلفیق نقاط قوت و ضعف SO

تلفیق نقاط قوت و تهدید ST

تلفیق نقاط ضعف و فرصت WO

تلفیق نقاط ضعف و تهدید WT

این استراتژی می‌تواند چهارچوب انتخاب‌های استراتژیک برای ممیزی استراتژیک را فراهم سازد. Swot حرف اول چهار کلمه انگلیسی برای معادل فارسی قوت^۱، ضعف^۲، فرصت^۳ و تهدید^۴ است.

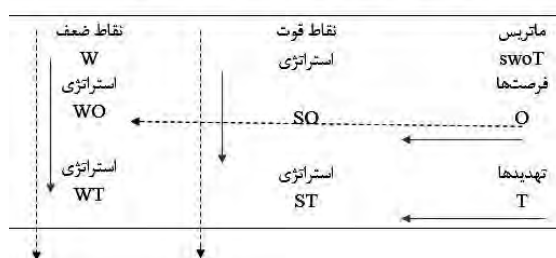
جدول شماره ۱: چهارچوب تحلیل SWOT

منبع: (محمدی ده چشمه و زنگی آبادی، ۱۳۸۷)

1. strength
2. Weak
3. opportunity
4. treat

برای توسعه و گسترش یک استراتژی در قالب مدل SWOT یک ماتریس از عوامل می‌توان ایجاد کرد که به ماتریس SWOT یا ماتریس ارزیابی معروف است. در این روش هدف ارزیابی فرصت تهدیدهای محیطی از یک طرف و نقاط ضعف و قوت از سوی دیگر مورد توجه می‌باشد در واقع تحلیل قوت‌ها و ضعف‌ها در محیط درونی و تحلیل فرصت‌ها و تهدیدها از محیط بیرونی جریان نظام‌مند است.

شکل ۵-۱۰- ماتریس SWOT و نحوه تعیین استراتژی

جدول شماره ۲: ماتریس SWOT و نحوه تعیین استراتژی

منبع: (رکن‌الدین افتخاری و مهدوی ۱۳۸۴)

نتیجه گیری

با توجه به اینکه امروزه توسعه گردشگری در جوامع جزء اولویت‌های اساسی می‌باشد و این به دلیل تأثیرات فراوان اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می‌باشد و در این زمینه ایران جزو ۱۰ کشور اول در زمینه تنوع پتانسیل گردشگری می‌باشد که در صورت توجه به مقوله گردشگری می‌تواند از مزایای انکارناپذیر آن بهره‌مند شود. در این بین شهر مشگین شهر از شهرهای تاریخی - طبیعی ایران از پتانسیل متعددی برخوردار است که در صورت سرمایه‌گذاری مناسب همراه با برنامه‌ریزی بهینه و مدیریت سیستمی مناسب می‌تواند از مزیت‌های متعدد این صنعت بهره‌مند گردد. بیشتر مدل‌های اجتماعی تخصیص مکان‌های واقع در مناطق مختلف شهر به کاربردهای سکونتی و اشتغال است و چون پاسخی برای اینکه چرا شهر بدین صورت رشد کرده، ندارد در برنامه‌ریزی شهری کشورهای در حال توسعه (LDC) کاربرد چندانی ندارد. (خصوصی سازی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته DC به قلم مهدی هوشمند)

مدل‌های رفتاری دارای فهم ساده‌تری نسبت به مدل‌های دیگر است زیرا ساخت آن براساس شناخت روابط رفتاری استوار است و به‌طور کلی مدل‌های سیاستی به دلیل حجم زیاد و سختی محاسبات و نیاز به داده‌های آماری فراوان موفق نبوده‌اند.

شهر بازی‌های مدرن و سرپوشیده با امکانات توزیعی بسیار بالا یکی دیگر از جاذبه‌های تفریحات سالم برای کودکان شهری می‌باشد که کودکان بسیار راغب هستند در این گونه محیط‌ها قرار گیرند و اوقات فراغت خود را با ابزارهای بسیار متنوع و تمام الکترونیک و بعضاً تمام هیدرولیک مثل ماشین‌های برقی وقت خود را بگذرانند؛ و آبشارهای آبی همراه با

نورپردازی‌های مناسب قرار است در آینده نه چندان دور در شهر ما افتتاح گردد. (شهر بازی آبی) که انتظار می‌زود این پدیده با توجه خاص و استقبال بیشتر گردشگران روبرو شود و اقتصاد این شهر را دگرگون سازد و چرخه اقتصادی به گل نشسته این شهر را در گذشته به چرخه اقتصادی پویا، هدفمند و فعال تبدیل کند و چهره شهر به کلی دگرگون شود.

پل معلق مشگین شهر بزرگترین پل معلق خاورمیانه

منابع و مآخذ

۱. رکن‌الدین افتخاری؛ ع، مهدوی. ۱۳۸۵ - راهکارهای توسعه گردشگری با استفاده از مدل SWOT، مجله مدرس علوم انسانی - شماره ۴۵.
۲. محمدی ده چشمه و علی زنگی آبادی، ۱۳۸۷ - امکان‌سنجی توانمندی‌های اکوتوریسم به روش SWOT، مجله محیط‌شناسی، شماره ۴۷، سال سی و چهارم.
۳. سازمان برنامه و بودجه، معاونت برنامه‌ریزی و امور اقتصادی ۱۳۸۸ - بررسی گردشگری در ایران و کشورهای اسلامی.
۴. مباحثی در اقتصاد شهری - نویسنده دکتر آ، سولیوان، ترجمه دکتر جعفر قادری و علی قادری.
۵. مجلات روز اقتصاد شهری.
۶. تحقیق میدانی در مورد خصوصیات اقتصاد شهری مشگین شهر.
۷. خصوصی سازی در کشورهای در حال توسعه (LDC) و توسعه یافته (DC¹) به قلم مهدی هوشمند.

The impact of information technology and tourism on urban economy on tourism industry (Case study: Meshkinshahr)

Hedayat Hoseynzadeh ¹

Mehdi Hooshmand ²

Date of Receipt: 2020/07/24 Date of Issue: 2020/08/03

Abstract

The purpose of this study is to study the urban economy and the effect of Meshkinshahr suspension bridge on the country's tourism industry. Low incomes in the villages which can be the source of agricultural production in the country, cause the immigration of villagers to the cities And has brought false urbanization in order to develop urbanization which is some cases the longitudinal growth of the suburbs and leads to suburbanization in cities. And in the cities, fake jobs have been associated with risks due to overcrowding due to unemployment deprived urban areas. As the population of the factories increases, so do the pollution in the metropolises. Sometimes modern technology and new methods in the urban lifestyle can minimize these risks. A good example that can be mentioned for the above claim is the way of life and life change in Meshkinshahr at first in this city people lived in a traditional way and lived normally and with a low income. That the tourist developments in this city caused the city's economy to prosper. First, the reform of infrastructure such as the construction of highways to facilitate driving and peace of mind in the movement of people, which made transportation safer and after the construction of the suspension bridge, which is the longest suspension bridge in the middle east in terms of tourism and attracting travelers from the surrounding cities especially in summer and the influx of people to this city and even the presence of hot water in this city gave another boom to this city. The gradual but purposeful injection of money turned the face of this city into a completely tourist city. Now, we will examine the impact of tourists entering this city.

Key words

urban economy, tourism, SWOT matrix

1. Assistant Professor, Department of Economics, Payame Noor University of Tabriz, Tabriz, Iran.

Email: avêtinus@gmail.com

2. Master student of Economics, Payame Noor University of Tabriz, Tabriz, Iran. Email:

52mehdih@gmail.com

1. Assistant professor, Department of Economics pyame noor university, Iran

2. Master Student of payame noor university of Tabriz